

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA

Editör

Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ

...Geleceğin Fikirleri...

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA

Editör: Bünyamin ATEŞ

Yazarlar:

Bünyamin ATEŞ - Fatma Firdevs ADAM - Fatma ALTINSOY - Mehmet Enes SAĞAR
Muhammet Aykuthan ULUSOY - Nurseven KILIÇ - Ezgi DEMİRCİ - Aynur KARABACAK ÇELİK
Alican KAYA - Asil DERİN KILIÇ - Emine ER - Meryem ATALAY - Oğuzhan YILDIRIM

ISBN: 978-625-8499-95-7

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

Yayın Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Sadık HANGÜL

1. Baskı: Ankara | Mart, 2023

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizeteki yayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA,

Tel: 0 312 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA

Editör

Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ

Yazarlar

Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ

Dr. Öğr. Üyesi Fatıma Firdevs ADAM

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ALTINSOY

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Enes SAĞAR

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Aykuthan ULUSOY

Öğr. Gör. Dr. Nurseven KILIÇ

Öğr. Gör. Ezgi DEMİRCİ

Dr. Aynur KARABACAK ÇELİK

Arş. Gör. Alican KAYA

Arş. Gör. Asil DERİN KILIÇ

Arş. Gör. Emine ER

Arş. Gör. Meryem ATALAY

Uzm. Psk. Danış. Oğuzhan YILDIRIM

Editör

Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*

1. Bölüm

Rehberlik ve Psikolojik Danışmaya Giriş

Dr. Aynur KARABACAK ÇELİK, *Atatürk Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-2225-1978

2. Bölüm

Rehberlik Modelleri

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Enes SAĞAR, *Afyon Kocatepe Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-0941-5301

3. Bölüm

Öğrenci Kişilik Hizmetleri

Uzm. Psk. Danış. Oğuzhan YILDIRIM, *Millî Eğitim Bakanlığı*

ORCID ID: 0000-0002-8174-9640

Arş. Gör. Alican KAYA, *Ağrı İbrahim ÇEÇEN Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-2933-0161

4. Bölüm

Başlıca Rehberlik Türleri

Arş. Gör. Meryem ATALAY, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0002-3879-5481

5. Bölüm

Okullarda Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmet Alanları

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ALTINSOY, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-4910-2510

6. Bölüm

Eğitsel Rehberlik

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Aykuthan ULUSOY, *Kilis 7 Aralık Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-0045-3942

7. Bölüm

Kişisel Rehberlik

Öğr. Gör. Dr. Nurseven KILIÇ, *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0001-8724-7564

8. Bölüm

Kariyer Gelişimi ve Kuramlar

Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-4090-1922

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Enes SAĞAR, *Afyon Kocatepe Üniversitesi*

ORCID ID: 0000-0003-0941-5301

Bölümler ve Yazarlar

- 9. Bölüm** **Bireyi Tanıma Teknikleri**
Dr. Öğr. Üyesi Fatıma Firdevs ADAM, *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-1765-6287
- 10. Bölüm** **Psikolojik Danışma ve Rehberlikte Örgütlenme**
Öğr. Gör. Ezgi DEMİRCİ, *Iğdır Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0002-3967-1296
- 11. Bölüm** **Geleneksel ve Post-Modern Psikolojik Danışma Kuramları**
Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-4090-1922
- 12. Bölüm** **Psikolojik Danışma ve Rehberlikte Program Geliştirme**
Arş. Gör. Emine ER, *Kafkas Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-4738-9749
Arş. Gör. Asil DERİN KILIÇ, *Kafkas Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-2195-9889
- 13. Bölüm** **Özel Eğitim ve Rehberlik**
Arş. Gör. Emine ER, *Kafkas Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-4738-9749
Arş. Gör. Asil DERİN KILIÇ, *Kafkas Üniversitesi*
ORCID ID: 0000-0003-2195-9889

ÖN SÖZ

Bireyler yaşam süreçlerinde çeşitli kararlar almak zorunda kalabilir, kişisel-sosyal, eğitsel ve mesleki alanlarda önleyici ve çare bulucu ruh sağlığı çalışmalarına ihtiyaç duyabilirler. Yaşanılan bu yüz yılda geçmişe göre insanların yaşamının daha karmaşık olduğu söylenebilir. Bu karmaşık yaşam koşullarında bireyler, bir taraftan ruh sağlıklarını korumaya çalışırken diğer taraftan da sağlıklı, doğru, uygun kararlar alma çabası içindedirler. İşte bu noktada rehberlik ve psikolojik danışma alanında yetişmiş, bireylere sistematik, profesyonel ve bilimsel bir yardım sunan alan uzmanları devreye girmektedir. Başta eğitim kurumları olmak üzere değişik kurum ve kuruluşların çatısı altında yürütülen rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde alan uzmanlarının ve uzman adaylarının rehberlik ve psikolojik danışmanlık konusunda sağlam bir kuramsal alt yapıya ve güncel bilgilere sahip olması önem arz etmektedir. Bu noktada hazırlanan kitabın mevcut rehberlik ve psikolojik danışma kaynaklarının ötesine geçerek güncel konu başlıkları ile alana katkı sunacağı düşünülmektedir.

Alanında uzman bir ekip tarafından, güncel bilgiler ışığında titiz ve uzun bir çalışmanın ürünü olarak hazırlanan bu kitapta; rehberlik ve psikolojik danışmaya giriş, rehberlik modelleri, öğrenci kişilik hizmetleri, başlıca rehberlik türleri, okullarda psikolojik danışma ve rehberlik hizmet alanları, eğitsel rehberlik, kişisel rehberlik, kariyer gelişimi ve kuramlar, bireyi tanıma teknikleri, psikolojik danışma ve rehberlikte örgütlenme, geleneksel ve post-modern psikolojik danışma kuramları, psikolojik danışma ve rehberlikte program geliştirme, özel eğitim ve rehberlik konularına yer verilmiştir. Hazırlanan bu kaynağın alan öğrencilerine, alan uzmanlarına faydalı olması dileği ile...

Editör

Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1:

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMAYA GİRİŞ.....	1
<i>Dr. Aynur KARABACAK ÇELİK</i>	

BÖLÜM 2:

REHBERLİK MODELLERİ.....	21
<i>Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Enes SAĞAR</i>	

BÖLÜM 3:

ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ.....	45
<i>Uzm. Psk. Dnş. Oğuzhan YILDIRIM</i> <i>Arş. Gör. Alican KAYA</i>	

BÖLÜM 4:

BAŞLICA REHBERLİK TÜRLERİ.....	63
<i>Arş. Gör. Meryem ATALAY</i>	

BÖLÜM 5:

OKULLARDA PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMET ALANLARI.....	73
<i>Dr. Öğr. Üyesi Fatma ALTINSOY</i>	

BÖLÜM 6:

EĞİTSEL REHBERLİK.....	93
<i>Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Aykuthan ULUSOY</i>	

BÖLÜM 7:

KİŞİSEL REHBERLİK.....	111
<i>Öğr. Gör. Dr. Nurseven KILIÇ</i>	

BÖLÜM 8:

KARİYER GELİŞİMİ VE KURAMLAR.....	129
<i>Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ</i> <i>Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Enes SAĞAR</i>	

BÖLÜM 9:

BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ.....163

Dr. Öğr. Üyesi Fatıma Firdevs ADAM

BÖLÜM 10:

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİKTE ÖRGÜTLENME..... 215

Öğr. Gör. Ezgi DEMİRCİ

BÖLÜM 11:

GELENEKSEL VE POST-MODERN PSİKOLOJİK DANIŞMA KURAMLARI..... 239

Doç. Dr. Bünyamin ATEŞ

BÖLÜM 12:

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİKTE PROGRAM GELİŞTİRME..... 283

Arş. Gör. Emine ER

Arş. Gör. Asil DERİN KILIÇ

BÖLÜM 13:

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK..... 317

Arş. Gör. Emine ER

Arş. Gör. Asil DERİN KILIÇ